

20
g/

Krajanské listy

Lidový týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

ROČNÍK I.

Redakce a administrace: Łuck, Włodzimierska 66a. (skrz. poczt. 121.)

ČÍSLO 27.

Nedáme se tříštit za žádných okolností.

Josef Foitík.

Navazující na článek „Nová éra“ v 21. čísle „K. L.“ musíme dnes chtít nechtět promluvit na stránkách našeho listu také o náboženství.

Víme o tom, že naši předkové když přišli na Volyn byli většinou katolického vyznání, které měli záměr si zachovat i v nové vlasti. Český národ byl vždy hluboce nábožensky založen a o náboženství dovedl hloubavě přemítat. Přesvědčen o správnosti zásad v tom neb onom náboženství, rád v něm setrval a nerad jej měnil dle nahodilých okolností.

Ruská vláda však hleděla na věc jinak. Čechům bylo dáno na srozuměnou, že budou-li chtít jíst chléb v Rusku, musejí přijmouti pravoslavi. Asi v letech 1890 dosáhl tento tlak vrcholu a tehdy většina Čechů přijala pravoslavi.

S hlediska národnostního byla oprávněna tehdy obava, že tím bude češství vážně ohroženo. Byl to názor docela správný: Je-li národnostní menšina stejného náboženství se státní většinou, snaží se duchovenstvo ve styku s menšinou uplatnit mimo náboženství také ideu státně-národnostní. V tom právě vězí nebezpečí asimilace a tak tomu bylo právě za ruských dob, když Češi přijali pravoslavi.

Dnes se karta obrátila. Ocítli jsme se v Polsku, které z většiny je katolické. Tím se nám stalo pravoslavi národnostně méně nebezpečné, spíše naopak. A historie se opakuje: dnes je dáváno dosti na srozuměnou, že větší možnosti budou poskytnuty katolíkům, než osobám jiných vyznání. Dostáváme o tom četné zprávy, že v různých místech z těch či jiných důvodů přecházejí krajané zpět na katolictví.

V této věci se nedá — alespoň prozatím — nic dělat a my máme jen jediné zbožné přání, aby tito lidé, přejdou-li na katolictví, nezapomněli na to, že

jejich svatou povinností je také dbáti o svoji národnost. Dobrý národovec je možný v každém náboženství a my bohudík máme dobré a snaživé národovce ve všech náboženstvích a bohdá, — že se tento počet ještě zvětší přílivem mladých sil.

dnech připadalo výročí úmrtí mistra M. Alše od něhož obrázek pochází a jehož klíše se nacházela mezi jinými, které jsme dostali darem. Upozorňujeme, že milerádi uveřejníme obrázek mající vztah k jinému náboženství, budeme-li mít takový

Hradec Králové.

Některí staří pamětníci, kterých se na Volyni nachází již velmi málo, zajisté dobře znají toto město; bylo jim kdysi buď přímo kolébkou a nebo pocházeli z okolí tohoto města, tedy z královéhradeckého kraje. Dnes by jej pro pokrok a vzrůst již asi stěží poznali.

Při tom musíme zdůraznit jednu pro vždycky stanovisko „Krajanských Listů“, které zastávají žádnou zvláštní náboženskou skupinu; my máme na zřeteli jen otázky čisté národnostní, hospodářské a kulturní. Co se týče náboženství, chováme úctu ke každému a proto nemůže být řeči o tom, že jsme se postavili proti katolíkům, že je urážíme a proto, že nemohou náš list odebrat, že o nich nic nepíšeme a podobně. Řekneme to bez obalu, že jsou to vytáčky pouze několika jednotlivců, kteří nechtějí s námi poctivě spolupracovat. Umístili-li jsme obrázek Žižky neznamená to, že chceme propaťovat husitství; stalo se tak proto, že v těchto

k dispozici. Rovněž každý článek bude-li psán objektivně a nebude-li urážeti cit čtenářů jiného náboženství, bude nám mile vítaným. Za žádných okolností však nepropůjčeme náš list k tomu, aby nějakým způsobem naši menšinu tříštil. To nechť si jsou všichni lidé dobré vůle vědomí a dle toho nechť se zařídí; chtějí-li s námi spolupracovati, milerádi jim podáme ruku a zveme je do našeho středu.

Zdůrazňujeme to ještě jednou, že vcházíme do nové éry, v níž krok za krokem budeme muset zápasit o svoji národnostní a hospodářskou existenci. Proto musíme být svorní za všech okolností.

„Jen svorný duch a mnohost k velikosti dá nám Bůh!“ —

Ing. Alois Knotek:

Otázka našeho vůdce.

Již čtvrtý rok naše menšina na Volyni bloudí zmítaná nerozhodností a nesjednocením vůle, — jako rodina bez otce. To už není pokrok. Stojíme, ba upadáme. Nejdeme ku předu. Nemáme nad sebou vědomí autority. Vidíte to všude, kam se jen ohlédnete. Co se udělalo? Naše snahy, myšlenky, naše ideály a touhy se rozbíhají na všechny strany a tak nemohou dáti nikdy silnou výslednici vůle.

Nemáme vůdce!

Za každým velkým úkolem a činností organizační stojí vždy někdo, kdo je hlavou a odpovídá za všecko. Jako republika má svého presidenta, jako rodina starostlivého otce, tak naše menšina na Volyni nemůže státi jako kůl v plotě, osířelou, bez otce, bez svého vůdce.

Nejnádhernější myšlenky, úkoly práce, všecko úsilí a snažení pro celek vyjde na plano, není-li za námi autorita. Smutný život, v němž není ideálů po něčem vyšším. A kdo tvoří a otevírá ty krásné myšlenky pro budoucnost?

Vůdce náš!

On musí býti spravedlivým otcem celé naší menšiny, bohatých i chudých bez výjimky; musí nám raditi, nás vésti a nás chrániti. Musí nésti za všechny naše činy jakousi morální zodpovědnost.

A těch vážných otázek, problémů a úloh máme k řešení nekonečnou řadu. Vůdce nám je musí připravit, objasnit na schůzích, musí nás pro společnou práci zorganizovati. On musí mezi nás jezdit, mluvit, přednášet. Musí býti člověkem na slovo vzatým, čestným, úplně neodvislým. Dále musí všechny své funkce konati čestně, bez očekávání hmotných prospěchů. Najde se mezi námi takový vůdce?

Tvrdím určitě: najde! Docela takový, jaký má býti — Vzdělaný, citlivý, charakter (Dokončení na str. 6.)

ÚVAHA VE ŽNÍCH.

Práce.

Milo jest patřiti na ty lány dozrávajících obličků, když ho byla příroda nechala vyrůst a nezničila povodní, krupobitím, suchem, různými škůdci a t. p. A když ta příroda popře ještě k tomu příznivého počasí ku sklizni těchto darů a těžké vozy budou naplňovati prostorné stodoly zlatoskvoucím obilím, kterak naše srdce nemá býti naplněno vděkem k té Prozřetelnosti, která tou přírodou vládne. A kterak nejlépe projevime tento vděk? Zajisté, že když budeme s těmi dary nakládati ku prospěchu nejen sobě, nýbrž i celku. Ne tak, jak onen biblický boháč, když sklídlí bohatou úrodu, spokojeně projevil: „Jez a pij, duše má, a buď dobré mysli, neboť máš statků na mnohá léta“. A tu uslyšel hlas Boží: „Blázne, této noci požádaná bude duše tvá od tebe, a to cos nashromáždil, či bude?“ I k nám se vztahuje podobná otázka. Arciže shromáždujeme pro svoje potomstvo, avšak nezapomínejme při tom na statky duchovní. Zajisté, že každý živočich, ba i každá rostlina pečuje o svoje potomstvo, tím více tedy člověk, koruna tvorstva má v srdci svém vrozenou tuto péči. Leč kromě těchto statků vezdejších jsou ještě důležitější statky duchovní, totiž dobrá výchova, která jest základem příštího blaha našeho potomstva: Výchova svěřených nám čítek, toť ta hřívná svěřená každému z nás, z kteréž budeme jednou skládati účet a zodpovědnost. A zdalíž tehda budeme moci zvolati: „Otče, kteréž jsi mi dal, neztratil jsem nikoho z nich!“ Tenkrát budeme odcházeti z života pozemského s blahým

vědomím, že jsme ten úkol životní vykonali dobře. Jak se to má naproti tomu s člověkem, který po celý svůj život lopotil a staral se, aby potomstvu svému zanechal co nejvíce statků pozemských, ale výchovu jejich zanedbával.

Ohledně se vůkol a nalezneme dosti odstrašujících příkladů. Špatně vychované děti staly se nevďečníky, cítily se nespravedlivě podělenými otcovským majetkem, žily mezi sebou nesnášenlivě a otci na stará léta působily mnoho nepřijemnosti. Na sklonku života poznal, že nesprávně nakládal se svěřenou mu hřívnou, že těžce nabyté jím jmění se rozmrhává zrovna tak jak i on ten svůj duševní život promrhal; a umírá s lítostí nad zmařeným životem. Tyto dva příklady nás nabádají k tomu, abychom pro hmotné starosti

nepouštěli se zřetele i starosti o duševní péči nad svěřeným nám pokolením. To jest ten nejdůležitější úkol životní. Žel, že ani v rodinách, ani v národě, ba ani ve světě celém nevidíme dosti zdárných a šlechetných lidí. Co tu na západě Evropy a na východě Asie hyne mladých nadějných životů a jmění, ba i ve středu Evropy jeví se krvežíznivé vybojné choutky národa, který se považuje za vyvolený, aby panoval nade všemi ostatními. Kdo jest vinníkem těchto hrůz? Všichni toužíme po míru, avšak násilím nikdy trvalého míru nedocílíme. Toho se může dosáhnouti pouze duševním obrožením lidstva. Dočká-li se toho lidstvo, nebo se navzájem vyhubí?

J. Vlk.

Nelepší vychovatelkou člověka a šlechetné povahy jeho jest práce. Jednotlivce i národy učí poslušnosti, pilnosti, moudrosti, oddanosti a vytrvalosti a při tom dodává obratnosti a schopnosti k dnešnímu těžkému životu. Práci máme míti okolo sebe. Kdo chce prodávati a požívatí plody práce, musí pracovati, a to vytrvale, rukama či perem. Kupovaný chléb tak nechutná, jak vlastní vpotu tváří vydělaný. Po práci a odpočinku se cítíme lépe než člověk bez cíle, bez starosti a jakékoliv práce. Práce jest povinností a základem života, jež pudí národy a jednotlivce vpřed. Sedětí kdesi v kanceláři nad listinami, či ve třídě, jest tak těžké jako pracovati v poli v teple a parnu. Proto bývá práce někdy obtížná, ale také oslavou dobrého dělníka. Vzdělanosti nabudeme, budeme-li pracovati tím nebo jiným způsobem.

Protějskem práce jest lenost — kletba slabého člověka. Ubírá cti, čílosti a vzdělanosti národům a ničí je. Jest otravou ducha i těla, jest matkou kriminálních. Ani bohatý nemá zaběhleti. Musí pracovati, aby se z něho nestal neobratný pečivál.

Délku svého života měrme prací, nikoliv roky. Jedna osoba může za jediný rok vykonati více než deset za celý život. Člověk, který nepracuje, nežije.

(Dokončení na str. 3.)

Parlament.

Prinášime obrázek povrchního vzhledu budovy poslanecké sněmovny v Praze. V poslední době se stalo skoro pravidlem, že kdykoliv se obšírněji jedná a mluví o Českoslovácích, žijících v zahraničí, pak se to děje v této budově. Zde bývají pořádné „Masarykovy dny“ čs. zahraničí a jiné slavnosti a porady, týkající se zahraničních krajanů. Posledně se zde konala (o sletě) manifestační schůze se zahraničními Čechoslováky.

Ve volné chvíli

K. G. Prokšová:

Po nedělním kázání.

Když páter Ambrož vystupoval na kazatelnu a rozhlédl se kostelem, velmi mu lahodilo, že je kostel skoro ze tří čtvrtin zaplněný věřícími. Rychle vzpomínal, jaké příklady ze života přidá ke svému kázání, aby si udržel ovečky svéžší a bdící. Před poloprázdným kostelem se omezoval jen na rozklad evangelia a kázání zkracoval.

Bylo po svátku matek, o námet nebyla nouze, dalo se mluvit i o otcích a když už o rodičích, tedy také o vděčných a nevďečných dětech. S horlivostí jemu vlastní pustil se postupně do všech, rozebíraje jim svědomí neúprosně. Ale nebyl ještě ani v půli, když viděl, že

mu většina oveček přikyvuje hlavou, ale ne na souhlas, nýbrž proto, že dřímala. Dvakrát už zavolal „Bdětež a slyštež!“ Na chvílku se ospalé ovce probudily, ale za chvíli stejný obraz jako prve. Co mohl dělat dobrý páter Ambrož, než pokračovat ve svém kázání bez přídavků ze života. Byl si sice vědom, že se nachází na posvátném místě, ale ten obraz ve své představě nemohl zahladit, že zvedá zahradní konev a pouští proud vody na ospalce. Všichni by je důkladně pokropil, až by se otřepávali jako pušpůlky po koupeli a byli pak bdělí.

Zavadil alespoň o knihu a ta hřmotně dopadnuvši na

prkennou podlahu těsně kazatelny, rozvlnila na okamžik ospalé věřící; oči se zvedly ke kazateli na minutu a ne více a už se znovu užily, až se nadobro zavřely. Bylo dusné jarní ráno, teplý a navlhlý vzduch v kostele působil na upracované věřící jako odvar z makovic. Čtělo se spát a marné bylo všecko přemáhání.

Stařík s lysou hlavou svalil se sousedovi na rameno a soused svojí šedivou hlavu zvrátil pozvolna dozadu. Mohutný ohrzyk pod zvyklou kůží běhal namahavými výdechy nahorů, dolů a ústa se pomalu otevřela dokořán. Hrdlo vydávalo zvuky nepřetržitého louskání

orechů.

Jiný soused hlavu sklonil nad kolena a nyní s ní kymácel zprava doleva a naopak, snaže se udržeti rovnováhu, a babička vedle něho spala napřímeně a jen rukama s obtočeným růžencem činila pohyby, jako by trhala trávu.

Kázal tedy páter Ambrož o cestě do nebe jen těm nemnoha, kteří stáli mezi lavicemi a nemohli si proto dřímání dovolit. Ti byli však mladí roztěkaní, květovaní šátek mladé dívky jejich zájem více upoutával, nežli spasitelné rady pro život záhrobní, který jim byl zatím tak vzdálen.

Páter Ambrož byl velmi rozmrzen při pohledu na tolik neúčinnost. Připadalo mu, že je sám také ospalý a unavený. Nálada oveček působila nakažlivě na pastýře. Mluvil stále tišeji a bezvýrazněji, snaže se co nejrychleji povinné kázání skončit.

(Pokračování přístě.)

Josef V. Rejzek:

Anšlus.

Zahledíme-li se na naši mapku, která představuje anšlus, tedy zabrání Rakouska Němci, shledáme zde Československo, jako by bylo od západu polovinou svého území v ohromné tlamě Třetí říše. Taktéž nám neujde, že se tato tlama provedením rakouského anšlusu značně přivětla. Podobnou tlamu pak vidíme i na západě Polska — je sice poněkud více otevřená než tomu je v prvním případě, ale to snad jen proto, že je Polsko větší než ČSR.

Jaká je dnes situace?

Na jedné straně se zdá, že nastavením onoho dolního „rakouského“ chrupu v německé tlamě, posice ČSR, byla velmi oslabena, neboť se tím prodloužila hranice s Třetí říší, která jako vždycky tak i nyní neustane v provádění svého všenněmeckého programu: Mohutněti na

úkor svého slovanského souseda. Na druhé straně, studujeme-li onu otázku poněkud podrobněji shledáváme docela něco jiného. Nejprve je tu fakt, že tato germánská tlama byla na nejlepší cestě, aby se sevřela a pohltila svou oběť. Zatím se však ukázalo, že je Československo samo o sobě ocelovým oříškem a tu i pan Hitler musel uznat, že na něj nestačí onen kombinovaný „umělý chrup“. Není ovšem pochyby, že také velmi přispěl rozhodný hlas Francie, Anglie a SSSR, který svého času nesmlouvavě zahřměl v Berchtesgadenu: **Pozor, ten oříšek, který vyrostl na větvi Slovanského keře po 300 letech, je příliš tvrdé slupky a stávrta, které rozhodně nebude stravitelné!** — A tím byla učiněna čára přes Hitlerovy plány, ač tento věděl, že se bude Československo brániti za kaž-

dých okolností — třeba bylo i osamoceno. Tentokrát se vládce Německa světu představil skutečně jako válečný znalec tím, že nepodeceňoval jednak přírodní, horská opevnění, kterými je ČSR chráněna, jednak že respektoval hlas anglických znalců, kteří se svého času vyjádřili v tisku o československém t. zv. permanentním opevnění asi takto: **V československém pohraničním pásmu proti Německu byla v tahu několika málo let vybudována vojenská opevnění, která svým rozsahem i technikou předčí známou francouzskou Maginotovu linii, pokládanou až dosud za nejsilnější a největší opevnění na světě.** Jen tato fakta a rázný zákrok čs. armády mohly zabrániti provedení československého anšlusu, n koliv „mirumilovnost“ Německa, jak se to snaží světu namalovat německá tisková

Práce.

(Dokončení ze str. 2.)

Jest pouhým stínem, kterého se pracovitý štítí. Koho rozum v mládí nevede, toho škoda v starí povede. Nikdy se nemáme vmlouvat, že jsme to či ono příliš pozdě začali. Lépe jest pozdě začít, než nikdy. Dokud se cítíme silni a zdraví hleďte si práce, kterou konáme. Po smrti nás budou posuzovati a proto jest třeba, by památka skvělá po nás zbyla. Začneme pokud železo je horké. Čas rychle uchází. Život, tot boj s krutým osudem. Je sice krátký, ale dá se mnohým dobrého vykonati. Práci zdar!

Rostislav Hlaváček.

propaganda.

Sama minulost nám konec konců říká, že provedením rakouského anšlusu nebylo Československo nijak oslabeno. To proto, že mezi ČSR a Rakouskem nikdy nedocházelo k zvlášť přátelskému spojení a Rakousko tak jako tak by se bezpochyby nerozpakovalo postavit po boku Třetí říše, kdyby snad bylo někdy došlo k válečnému konfliktu mezi Československem a Německem. Tedy ve skutečnosti Československo nic neztratilo, dostalo se mu jen upozornění kde a jak má své hranice připravit k obraně, jinými slovy — došlo ke hře při oevřených kartách.

A konečně anšlus přinesl pro ČSR ještě něco. **Připojením Rakouska k Německu zmohtněla československá menšina v Německu, protože jen v samé Vídni žije okolo 100.000 Čechoslováků.** Je zde tudíž možnost kontroly a porovnání menšinových otázek obou států. A toto porovnání již i nyní začíná něco říkat: Zatím co sudetskí Němci se na republice dožadují toho, čeho se nedostává ani říšským Němcům u Hitlera. Čechoslováci v bývalém Rakousku jsou novým režimem všestranně utiskováni a tak nepřítomně donucováni k návratu do své staré vlasí. Je si proto přáli, aby tento fakt nebyl přehlížen státy, které stojí za Československem a aby republika v příhodné době použila plně reciprocitu a zacházela se sudetskými Němci právě tak, jako Němci s Čechoslováky, žijícími na německém území. **Rozdíl v režimech těchto dvou států nemůže oprávněvat k rozdílu — národnostně-menšinovým!** V tom ohledu nemůže nijak omlouvat Třetí říši ani její velikost, jinak by se mohla dočkat zkoušek, které by jí vylíčily ze snění o panžermánském vykoupení veškerého lidstva. Bylo by

Mengušova dolina (Vysoké Tatry.)

to jen opakování 1918 roku.

K doplnění obrázku není možno zamlčeti fakt, jak to dopadá s loyálností té které menšiny obou států. — Rakouští Čechoslováci hned v prvních dnech rakouského anšlusu zaujali stanovisko (v době plebiscitu hlasovali jednotně pro novou vládu), které svědčilo o naprosté solidaritě a loyálnosti vůči nově nastolenému režimu. A tak tomu je i po dnes. — Na druhé straně **sudetskí Němci v ČSR. jsou elementem, který nepokrytě dovozuje, že je mu komando Hitlerovo svatější než povinnosti k republice.** To nám potvrzuje celá řada incidentů a provokací, vyvolaných sudetskými Němci v nejkritičtější době republiky — v době kdy bylo svatou povinností každého loyálního občana stanouti k obraně státu. — Sudetskí Němci takto ukázali světu svou visitku, která nikdy a nikde nenúže mluvit v jejich prospěch — Hle co nám zde říká pouze skromný vyňatek z této visitky — je to t. zv. „Heinleinovský Otčenáš“, který sudetskí Němci v posledním čase nelegálně natiskli a rozšiřovali v zmínčených územích ČSR. Text těchto letáků doslovně zní:

„Hitler! Otče Všeněmecka, jenž jsi v sídelním městě Berlíně, posvěť se jméno tvé u nás a u všech národů, milujících pokoj. Přijď k nám a vezmi nás pod svoji ochranu do Říše. Staň se vůle tvá jak v Říši tak i u nás, jenž věříme v tebe. Dej nám chléb vezdejší a práci. Odpusť nám naše viny, že jsme tě dříve nepoznali a neuved nás v pokušení, nenech nás na sebe dlouho čekat, ať zbav nás brzy toho českého zla. Necht' jsou pochválení tvoji spolupracovníci Griebel a Coering. Necht' Báh je s vámi a blahoslavený necht' je vše co činíte. Prosíme Boha, aby brzy již našla hodina, kdy my, Němci sudetskí, spojíme se s tvoji Říší.“

V. Pelant:

Více uvědomění a praxe.

Je v tom veliké zlo a nedostatek, když nejde ruku v ruce teorie s praxí, když dobrá myšlenka, snaha, návrh, slovo se nestane skutkem. Proto také mnohé není takové, jaké by mělo být. To proto, že výchova člověka jest neúplně účinná, malá mocná a poměrně zanedbatelná. Nicméně jde se kupředu, ač ne vždy a všude stejně. Důležité jest, aby to, co člověk poznal, čemu se naučil dalo se v praktickém životě použít a neslo užitek. Nejen slova, ale i jednání činnosti, že myšlenka je správnou a patří jí použití v praktickém životě.

Kdyby se všeobecně mezi našimi krajanmi byla větší záležitost k pravému uvědomění a praktickému umění, značně by tím prospěli obě a tím celé menšiny. Těchto vlastností postrádáme. Mnozí se osprávně se to netýče všech. Ovšem, že ne, ale poznamenávám, že tento článek píše pod zorořím úhlem, že ve všech věcech naší menšiny měl by se zúčastniti práce jak největší počet krajanů. Čím více jednotlivců dobré vůle se zájmem se účastní v organizaci, sdružení a ve veřejném životě vůbec, tím lépe.

Že postrádáme uvědomění a praktického umění, da se dokázati ve všech srovnáních naší menšinové života, ať to je vzdělání, školství, hospodaření, náboženství, sociální služby a jiné. Dnes vyvodím důkazy z věci našeho tisku. Nahledněme jak je to s tím uvědoměním v této věci. Kdyby většina našich krajanů byla opravdu hluboce uvědomělá, všechno by muselo ve věci našeho tisku dopadat jinak, než tomu ve skutečnosti bylo a je. Kdyby bylo uvědomění nevykytovalo by se takové náhledy, jaké u mnohých krajanů možno zjistiti, leč muselo by se nahlížeti opačně, asi tak, jak to stručně následovně podáváme.

Otázka našeho časopisu je otázkou našeho rozkvětu neb zchátralosti, zachovalosti neb zániku, chlouby neb hanby, života neb nízkého živení. Naš časopis je našim společným zájmem. Je-li v nedostatku a živoří-li, je to vysvětleno, které nás usvědčuje z nedostatečné národní vyspělosti. Naši redaktoři a vydavatelství vydávali a vydávají časopis ne proto, aby to snad byl prostředek k vydělku, ale proto, že je to nutnost, ne proto aby blýskati se svými jmény, nýbrž jen proto, že to pokládají za vlasteneckou povinnost vůči menšině. Ta chromná práce, kterou konají, není jim ani zdaleka hmotně odměněna, ale pocítují odplatu mravní u vědomí, že se koná záslužné dílo, bez kterého bychom byli hodni

opovření. Naš list je společnou věcí všech krajanů, je si vědom svého významu, je vyšší autoritou než jednotlivce a proto nezebrá poníženě o milodar a slitování, nýbrž hlásá se pouze o svá práva.

Kdyby větší počet krajanů měl pravého uvědomění, tož i praktická stránka v této věci by mu měla být jiná, než s jakou se shledáme ve skutečnosti. Každý uvědomělý krajan by se měl k dílu, aby všemožnými způsoby pomáhal ve věcech které jsou důležité i k pro jednotlivce tak pro celek. Musíme se snažiti aby se nám dostávalo všeho co proprávným loyálním občánům náleží a tak se už přičiňovati sami abychom byli soběstačnými a nemusili přijímati darů. Ale pokud je musíme při firmě tož nutno dokázati, že jsme je náležitě použili a nahodně sobě rozmnožili. Jen tehdy to bude žebrácký dar, který jest nedůstojný.

Nemáme neceníše, které by nám věnovali něco na záložni tiskového fondu. Dáme-li i radu sami, bude to pro nás výborné vysvědčení. Není správné mínění, že propagativní časopis a získáváti odběratelů je věcí jen redaktořů a nebo určitých osob. Musí se pustiti do díla každý lepší krajan i ve svém okolí, jelikož nikoli jen lid a tudíž má možno účinně i zapůsobiti. Je povinností, aby se náš časopis předplácel v každé dobré české domácnosti. Nesmí se krajan vymlouvati, že si jej může přečísti u soueda, ve škole, na poště, na chůzi své organizace. Konečně dbáti o náš časopis je také povinností všech krajanůských organizací. To také musejí míti na programu a v stanovách. Nejde jen o to, aby mohl každý krajan časopis čísti, ale aby se poskytl největší všestranná podpora k jeho zdokonalování, což jest v zájmu nás všech. Není pochvbností, že ti krajané, kteří odebírají náš časopis a zároveň někde také i časopis z ČSR, jsou pokrokovější a lepší. Ohledněme se kolem a získejme nové odběratelů. Najde se jich ještě velká množství. Nemluvíme už o těch, kterým nedovolují hmotné prostředky, ale je mnoho zámožných rolníků, obchodníků a jiných, kteří dělají ostudu sobě i českému jménu. Žijí jako cizopánsníci na účet jiných. Běhou pánsníci na účet jiných. Běhou pánsníci na účet jiných. Běhou pánsníci na účet jiných. Na př. rodná řeč a vůbec vše — to nepadá s nebe, nepřináší vítr, nýbrž se to musí udržovati a rozvíjeti. Kdo toho nečiní, je dlužníkem a škůdcem společnosti. Nevystačí nám jen uvědomění a slova, je potřebná účinná práce všech. Už je vrchovaný čas, aby se nemu-

sely psáti takové články, jako kdyby se měli k dílu, že by psáti dneš, aby se mohlo psáti toho mnoho vykonali. Ale nej- o tom, co by mělo vliv na nás sou to lidé činu a praktického další pokrok, aby už ustalo o- umění. Namnoze jsou ještě no připravování, vzájemné na otrocky předsudku: „Co tě ne- bádání a nutkáni. Více práce páli, nehas“, a aby si neroz- a praktického umění. Je dosti hněvali souseda, mlč, nic ne- slušný počet krajanů, kteří dělají a tak to jejich uvědo- vědí, že to s nimi není všech mění nemá na okoli vliv a ne- no v pořádku a také vědí, že ní náležitě uplatněno.

Vladimír SVÁROVSKÝ a Spol.

Továrna hospodářských strojů a slevárna v Kvasilově, poš. KWASILÓW-CZESKI, tel. Zdobunów 6. založená 1884.

VÝROBA: Brousíci stroje na píly, cirkulární píly, chladiče pro pivovary, kotlářské práce, lisý cihlářské, chmelové lehké a baloňové syst. Svárovský a lisý pro olejárny.

Mlátičky trýbové, pasové a s výtřasadly.

Mlýny kolové, na sucháry, na mletí krve, napáječky kotlové syst. Svárovský-Smolik, operační stoly pro veterináře syst. Svárovský, ozubená kola frézovaná, pastorky otáčecí.

Pumpy artezské syst. Svárovský, kulisové a rotační. Rezačky bubnové, rýhovací stroje na válce mlýnské. Složení mlýnských kamenů, soustruhu na dřevo a na kovy do 4 m délky, sušárny chmelové, na ovoce a zeleninu. Transmise. Turbiny vodní. Válce pro olejárny.

Elektrické a benzolo kyslíkové sváření kovů. Opravy motorů, hospodářských a průmyslových strojů.

Odborné rýhování válců mlýnských.

Kvalitní výkon, zaručující trvalost výrobků.

Ceny mírné.

ČESKÝ OBCHOD

se střížním a galanterním zbožím

Kanafasy, purpury, zástěry, prádlo, satové látky a jiné. Barvy trvalé Ceny stálé!

Vše v nejlepší jakosti u firmy

V. VOLANSKÝ

Zdobunov, ul. Narutowicza 6.

Družstevnictví.

Proč se sdružujeme?

Sdružujeme se, abychom si navzájem pomohali. Myšlenka sdružování je prastará. Lidé se sdružovali vždy, co svět světem stojí. Sdružováním zvyšovali svoji sílu a schopnost brániti se a zjednávali si lepší podmínky pro svůj život a své hospodaření.

Přednosti a výhody sdružování uvědomily si všechny vrstvy obyvatelstva. Pouchuje nás o tom vývoj hospodářského podnikání v devatenáctém století, kdy dochází k prvním formám kapitálového sdružování ve formě obchodních a akciových společností a dále ve formě kartelů národních i mezinárodních, a kdy dochází ke sdružování obyvatelstva ho-

spodářsky slabého ve formě družstev.

Myšlenky sdružování nepoužívají tudíž jen hospodářsky slabí ke zlepšení svého postavení. I podnikatelé hospodářsky silní se sdružují, aby mohli tím více uplatniti svoji sílu a vliv v hospodářském životě.

Karteť ať již národní nebo mezinárodní, nejsou nic jiného, než sdružování podnikatelů v určitém oboru, aby omezili volnou soutěž, aby ovládli určitý obor výroby nebo obchodu činnosti a odstranili vše co škodí a stojí v cestě jejich hospodářským snahám.

Již dávno před světovou válkou byla cena nejdůležitějších surovin a průmyslových výrob-

(Dokončení na str. 7.)

Co nového ve světě.

Polskou dohodu s Vatikánem ve věci býv. tatků uniaiské církve schválil po sejmě senát.

Ministr zahr. Beck v lotyšsku b. přijat stat. prdsíd-nem Ulmanisem na zámku v Jelgavě.

Nedostatek lékařů na venkově v Polsku.

Senát přijal návrh zákona, jímž se stanoví, že každý posluchač medicíny má povinnost po skončení svých studií půso-

biti prakticky dva roky na venkově. Tímto zákonem se má odstraniti nedostatek venkovských lékařů

Polsko - litevské hospodářské porady byly zanášeny ve Varšavě, v jednávací potrvá do konce července.

Britské ztráty za španělské války.

V novém seznamu britských ztrát ve španělských vodách je uvedeno, že při leteckých útocích na britské lodi byli za-

biti 32 britští námořníci a 50 jich bylo při bombardování zraněno. Úplně potopeno bylo 11 britských lodí a 30 jich bylo při bombardování zničeno. Zvláštní sdružení „The Committee of British Shipowners Trading to Spain“ uvádí, že kdysi činil obrát britského obchodu se Španělskem 16,000,000 liber. Bohem posledních šesti měsíců činil tento obrát již jen 4,500,000 liber.

Na frontách ve Španělsku.

Komuniké španělského republikánského ministerstva válek praví: Na levantské frontě kladu naše oddíly houževnatý odpor; nacionalisté zleřšili poněkud své linie v sektoru jiosarrionském. V úelu Alcora a Sueras republikáni dobyli Mas de Mito, Loma del Olmo a Mas del Porchand a v blízkosti Albentosa sestřelili čtyřadvět letadel „Fiat“. Vojsko gen. Franca při postupu na terue ské frontě obsadilo posice v Lma Quemada a přiblížilo se k místu Alcolas. Dále obsadilo posice Canaliza a Encorronos. Francovo vojsko postoupilo t m do hloubky 4 km.

Uvěznění Szalasiho.

Maďarský nejvyšší soud, zvaný kurie, schválil uvěznění majora v. r. Szalasiho hlavního vůdce hnutí maďarských šípových křížů a odvození jeho právního zástupce zam tl. Věcí Szalasiho bude re nejvyšší soud zabývatí až na prdím; do té doby Szalasi na svobodě propuštěn nebude.

Britská vláda zamítla zmocnění

pro půjčku Číně ve výši 20 milionů liber. Vláda při tom byla vedena úvahou, že za současných okolností by poskytnutí takové půjčky muřelo přiořtí protibritsk u náladu na Dálném východě.

150 mrtvých při náletu na Kanton.

Na Kanton byl učiněn nálet, při němž japonská letadla shodila asi 30 pum. Bylo zabito asi 150 lidí a a i 500 raněno.

Japonská agentura D meí oznamují, že japonské vojsko zničilo pevnost Čečečan na „Hořlavě“, která je asi 20 km od Kiukianu. Z Hubeu došla práva, že japonským oddílům se podařilo obk čtí mezi Lucekiau a Tacpinem 16. a 27. čínskou divisi, čítající asi 20,000 mužů.

Československo nemobilisuje.

Čsl. tisková kancelář kategoričy demontuje všechny pověsti a výmysly o pohybcch čsl. vojsk nebo d konce o mobilisaci, které rozšifrují některé zpravodajské zprávy zahraniční, me i nimi nřme ká zpravodajská kancelář (Deutsches Nachrichten Bureau). Čsl. tisková kancelář dále prohlašuje, že ani nyní ani v předchozích dnech nebylo na celém československém území žádných abnormálních pohybů vojsk a že se také žádné takové pohyby neobjevují.

Novým čs. vyslancem

v Bělehradě byl prezidentem dr. E. B. ošem jmenován Jaroslav Lupa.

Dubenská chmelná zpráva.

Po posledních deštích se v Polsku vzrůst chmele zlepšil, jest však slabší než normálně. Chmelnice napadené v roce 1937 mšící jsou v letošním roce slabší a dosahují výše 5 metrů. Chmel do dnešní doby nemá postranních výhonů, většina chmele dosahuje sotva přičních drátů a má pěkný vzhled. V okrese Lvovském utrpěl poněkud krupobitím. Mšice vystupuje v nižších polohách. Na chmelnicích níže položených vyskytla se v menší míře peronospora. Pěstitelé připravují postřík.

Vývoz chmele z Polska.

V prvých 5měsících letošního roku bylo z Polska vyvezeno chmele 1.012 c. c. proti 2.540 c. c. ve stejné době roku předešlého.

Listárna redakce.

Přítel. — Děkujeme za zasláné a těšíme se na další.

Volyňská sletová výprava.

— Prosíme o rychlé zaslání článků, věnovaných Vašim dojmům a zážitkům o Sletu; všichni onu látku chceme zařadit do příštího „Sokolského“ čísla.

J. V. M. — Vaše věc je dobrá. Uvažujte hodně o všem a pište na podobné téma častěji.

V. K. — „Jevišťe života“ a „Mé drahé vlasti“ použijeme, ale zkuste to nyní s prosou.

Spolupracovníci a čtenáři. — Prosíme o zaslání obrázků, které necht jsou jasné (ostré), schopné reprodukce. Chceme mít v listě více obrázků z Volyň, ale dosud nám je nikdo nezaslal.

??? — Obrdzeli jsme celou řadu básní, které nemůžeme použít, radíme Vám proto, abyste se předem trochu povčičili ve prose, bude to Vám i redakci prospěšnější. Těšíme se na Vaše články.

Tisková oprava.

Co jen nepřítomností a svízelů natropí tenhle tiskařský

OD TÝDNE K TÝDNU.

V polských Karpatech odřizly rozvodněné bystřiny několik měst od ostatního světa. Obyvatelstvo těchto měst se muselo vystěhovat. Voda v karpatských řekách neustále stoupá. Dunajec se vyliil z břehů a dosahuje v městě Nowy Sačz výše 3 m nad normál.

Italské dopravní velkoletadlo, které startovalo s 16 cestujícími a 4 muži posádky z města Cagliari na Sardinii k cestě do Říma se zřítilo do moře. Několik mrtvol bylo již nalezeno. Mezi cestujícími ztraceného letadla byla také sestra italského podtajemníka letectví, generála Valle

Ve vesnici Chmelno v Polsku udeřil za bouřky blesk do stavení sedláka. Sedlák a jeho žena byli těžce raněni, všechny tři jejich děti byly zabity.

V provincii Brabant v Holandsku se srazila dvě vojenská letadla a v plamenech se zřítily k zemi. Ze čtyř členů posádek obou letadel tři se zabili a čtvrtý je smrtelně zraněn.

U Mendoza v Argentíně najel vlak na silničním přejezdu na autokar. Jedenáct osob bylo zabito a čtené osoby zraněny.

V jihoafrické provincii Natalu bylo započato s hromadným odstřelem strážními puškami asi 20 000 kusů dobytka, nemocného slintavkou. Jsou obavy, že domorodci budou trpěti velkou nouzí, ačkoliv vláda slíbila odškodnění ve výši přes 50 tisíc liber šterlinků.

Srážka vlaku s autem.

U Sosnovce se srazil vlak s autem a vlek je asi kilometr.

šotek! Najednou vám někde zařadí ani se nenadějete. Tentokrát je to však redakci velmi nemilé a omlouvá se u svého čtenářstva, protože v 26. čís. na str. 3. ve zprávě o Hlinkově onemocnění vzniklo ze správného sanatoriu — chybně krematoriu.

Osoby, jež seděly v autu — šofér a 4 úředníci sociální pojišťovny ze Sosnovce — byly na místě zabity. Těla jejich zůstala rozházena po trati a byla zmasakrována tak, že sotva bude možno určit který úd komu patřil.

Za bouře, která se v poslední době přehnala přes Polesí, hrom zabil 7 osob a 18 těžce zranil.

Požár.

V městečku Sokul (okres lucký) vypukl požár, který strávil 14 domů, 3 stodoly a 2 chlévy s živým i mrtvým inventářem. Mimo to shořely 3 obchody se vším zbožím. Ztráty činí okolo 50,000 zl. — Oheň vypukl v židovském domě následkem neopatrného zacházení s chněm.

Pozor při práci

V obci Semidubý u Dubna při svázení sena, spadl K Bukowczuk z vysoko vyrovnané fóry mezi koně a pod kola vozu, která jej přešla. Bukowczuk v dubenské nemocnici okamžitě skonl.

Krdež.

VI. Prokupkovi z Dubna ukradl neznámý pachatel před cukrárnou Kalika v Dubné kolo, v ceně 100 zl.

Vražda z pomsty.

U Rvna byla nalezena na silnici mrtvola 65 letého starce D. Michaluka, obč. na vsi Kečice (rovenský okres). Energičným pátráním se však brzy policii podařilo pachatele odhaliti. Vrah se pak přiznal, že tak učinil proto, aby se pomstil za svého bratra, jež zavražděný stařec před časem nepřevám prý našel z krdeže a tak jej přivedl do vězení.

Přijali katolictví...

V souvislosti se zájezdem českého faráře Josefa Štříže, přešla v obci Ulbárov polovina Čechů z pravoslavné na katolickou víru. (Poz. red.: Prosíme, aby nám ulbárovští zaslali bližší informace.)
Václav Mangolt
Martinovka, dne 13. července 1938.

V Československu je slintavkou zamořeno 128 okresů.

Pokles nezaměstnanosti v ČSR.

Pouze za měsíc červen se počet nezaměstnaných v ČSR. snížil o 60.000.

Konrad Henlein v poslední době navštívil třikrát Hitlera. **Ministr zahr. dr. Krofta** v rozhovoru s dopisovatelí pařížského listu „Pe it Journal“, co se týče ústupků čs. vlády vůči menšinám mimo jiné řekl: „Půjdemě až na krajní meze ústupků, slučitelné s demokratickým duchem naší ústavy a s nedotknutelností našeho státu.“

„Nemůžeme mří řekl dr. Krofta, státu totalitního uvnitř našeho státu demokratického a riskovat tím, aby naše vnitřní a zahraniční politika byla orientována pod nátlakem tohoto státu ve státě. Důfáme, že dojde k dohodě, a chceme udělit v každém případě menšinám statut, který pro ně je připraven. Poskyvneme menšinám velmi značné ústupky, ať je jakýkoli výsledek jednání se stranami které je tvoří.“

Národnostní statut, na němž pracuje čs. vláda, bude prý ohlášen v příštím týdnu. Předěda vlády M. Hodža je neustále ve styku se zastupci menšin. Šestičlenný výbor stále zasedá.

Vrátí se politici vyhnančí

Dřívější polský ministerský předseda Wincenty Witos, který žil posledních šest let ve vyhnanství, vrátí se podle nepotvrzených informací do vlasti. Současně s Witem se očekává návrat i ostatních politikých osobností, které s ním musely opustit Polsko. Posl. Witos žil na Moravě a nebyl vůbec politicky činným.

Nepokoje v Jerusalemě neustávají.

Posledně byla v Jerusalemě na bazaru vržena puma do skupiny Arabů. Tento útok si vyžádal 12 lidských životů.

Ríšská vláda vydala další nařízení o zákazu židům provozovat celou řadu živností.

Jugoslávský ministr dr. Korošec promluvil ve sv. Trojici u Mariboru, kde prohlásil, že Jugoslávie zůstane věrná svým starým i novým přátelům podle hesla: Věrnost za věrnost.

Venezuela vystoupila ze Společnosti národů. Je to již devátá jihoamerická republika, která odchází ze Ženevy.

V Bulharsku se ruší privilegia mohamedánských církevních soudů.

Správa rakouská byla přenesena na Německou říši, tak-

že pojmově existuje nyní jediné říšská správa.

Turecko objednává v Londýně válečné lodě. Současně s tím bude použito 5 milionů tureckých liber na stavbu vojenského přístavu v Čatalgazi na Černém moři.

Francouzský ministr před. Daladier prohlásil: „Naše slavnostní závazky vůči Československu jsou povinné. Přejeme si, abychom těchto závazků nemuseli uskutečňovat,

Sudetoněmecká propaganda také proti Polsku.

Polský opoziční tisk sleduje velmi pozorně akci sudetských Němců a dochází k závěru, že jejich politická propaganda je namířena také proti Polsku. S tímto tvrzením vystoupil nejprve nacionalistický „Goniec Warszawski“, a hlavní orgán národně-demokratické strany „Warszawski Dziennik Narodowy“, jakož i socialistický „Robotnik“ je pak opakovaly a potvrdily. V nedávném článku totiž „Goniec Warszawski“ konstatoval s poukazem na propagační brožuru SdP, vydanou ve francouzské řeči a ilustrovanou na titulní stránce evropskou národnostní mapou, že cílem této brožury je činit také z Polska národnostní stát „horší než Československo“. Jde o brožuru s obsahem karlovarské řeči Henleinovy. List poukazuje na to, že na evropské národnostní mapě, která zdobí obálku zmíněné propagační brožury, je Polsko bohatě prošípováno modrými skvrnami, jež mají svědčit o početné síle německého obyvatelstva v Polsku. V sudetoněmeckém osvětlení tvoří Němci na Pomoří a na západním polském pohraničí v Horním Slezsku a na Poznaňsku většinu, kteréhožto tvrzení Poláci rozhořčeně odmítají. Na zmíněné národnostní mapě jsou dále Kašubové označeni jako zvláštní národnost, ačkoli není pochyby, že jsou čisto-krevnými Poláky. Konečně tato mapa ukazuje, že kolem Lodže, podél Wisly a na Volyni jsou početná německá osídlení. Mezi modrými skvrnami, označujícími německé obyvatelstvo, je mnoho žlutých míst s nápisem „Židé“. Vilenský okres vypadá na zmíněné národnostní mapě tak, jako by tam vůbec nežili Poláci, nýbrž jen Litevci, Belorusové, Židé a Němci. „Goniec Warszawski“ končí svou úvahou poznámkou, že účelem národnostní mapy na obálce sudetoněmecké propagační brožury je dokazovat, že Poláci představují v polském státě menšinu, která není ani polovinou veškerého obyvatelstva. „Goniec“ při této příležitosti připomíná ukrajinské resoluce ve věci východoúkrainčské autonomie, které lze rovněž uvést v souvislost se sudetoněmeckou akcí. „Sudetoněmecká propaganda, — píše „Goniec“ česlova, — je tudíž namířena také proti Polsku, jelikož o našem státě vědomě šíří falešné zprávy. „Dvě mouchy jednou ranou“, — praví přísloví. Autoci citované brožury útočí na Československo a podkopávají zároveň posici Polska“.

Hlavní orgán národně-demokratické strany „Warszawski Dziennik Narodowy“ doplnil poznámky „Goniec Warszawskiho“ těmito vývody: „Když se sudetoněmecký problém po rakouském anšlusu přioštil, upozornili jsme, že „sudetská taktika“ se neomezí jenom na území Československa. Tvrdili jsme, že říše se vynasnaží pod pláštěm menšinového problému oslabit státy ve střední a východní Evropě, zničit jejich vnitřní konsolidaci a připravit tak půdu pro hospodářské a politické vlivy Německa. „Sudetská taktika“ má se státi všeobecnou formou německé politiky na východě, což se především vztahuje na Polsko. Prvým následkem této taktiky byla deklarace

kdyby však tato naděje nás zklamala, pak jsme pevně odhodláni nikdy nezradit slovo, které jsme dali“.

V Anglii bylo odhaleno stře-disko německých vyzvědačů.

Další popravy v SSSR.

Vrchní velitel vojenského okruhu běloruského, Bělov, byl odsouzen k smrti a ihned zastřelen. Bělov byl nástupcem Uboreviče, který byl rovněž zastřelen společně se skupinou Tuchačevského.

UNDO s požadavkem územní autonomie. Vedle aktivity Ukrajinců lze pozorovat silný vzrůst německé aktivity podél polských západních hranic. Německá propaganda zasahuje nejen německou menšinu v Polsku. Proniká i mezi polské obyvatelstvo a snaží se mu vštípit hakenkráiclerovskou ideologii, aby tak usnadnila germanizační akci. Za tím účelem pokoušejí se Němci probouzení regionální separatismu, při čemž jim zejména záleží na separatismu kašubského obyvatelstva“.

Politický publicista socialistického „Robotnika“, bývalý poslanec Kazimír Czapiński, rovněž konstatuje, že taktika, používaná nacionálním socialismem v sudetských zemích, byla přesazena také do Polska. Tato taktika směřuje k vnitřnímu oslabení Polska a používá k tomu německých nacionálních socialistů v Polsku. K tomu konci jsou dále polští Němci nuceni vstupovat do nacionálně-socialistických organizací. Czapiński se stává ostře proti tomu, že polské úřady trpí tuto podkopnou činnost německých nacionálních socialistů v Polsku.

Citované hlasy polského opozičního tisku svědčí o tom, že polská veřejnost reaguje stále různěji na propagandu nacionálních socialistů mezi německou menšinou v Polsku a spatřuje v ní velké nebezpečí pro polský stát. Vědomí tohoto nebezpečí vzrůstá i ve vládním táboře, jak to m. j. potvrzuje poslední interpelace poslance Downara v sejm, kde tento řečník žádal, aby byly rozpuštěny všechny nacionálně-socialistické organizace v Polsku. Četné legální i tajné německé organizace, které v západním polském pohraničí rozvíjejí velkou činnost, vytvářejí v zemi ovzduší nejistoty a jejich příslušníci chovají se k polskému státu neloyálně. Jelikož nedávno, jak známo, také nezávislá organizace „Zarzewie“, která patří k oporám nynějšího polského režimu, domáhala se nejrýchlejšího rozpuštění německých nacionálně-socialistických organizací v Polsku, lze frontu polské opozice a vládního tábora proti německé nacionálně-socialistické propagandě v Polsku označiti za jednotnou.

Otázka našeho vůdce.

(Dokončení ze str. 1.)

terní Muž ze své vůle světového rozhledu, nající dokonale poměry v ČSR. a v bratrské republice polské, střídmý politik, ale národohospodář a obchodník první třídy.

„Hledáme vůdce pro naši menšinu.“

Ta slova nechť jsou heslem pro nás všechny. Musíme ho mít. Žádá to náš zájem, naše existence. Naše reprezentace. Je nás přece jena v Volyni okolo 40 tisíc! Kdo nás na venek zastupuje?

Vůdce musí železnou, ale

spravedlivou rukou řídit osudy našich, připravovat nás k úkolům vyšším, vésti k národním disciplině a hrdosti. Víme, že jsme loyálními občany republiky polské s českým mateřským jazykem, že jsme důležitou složkou, která se stará ze všech sil o blahobyt vévodství voňského a tím celého státu polského, budme tedy národně oduševněnými a pracujme na národa roli dědičné za vedení a organizace svého vůdce!

Tímto článkem otevírají „Krajanské Listy“ ochotně své sloupce pro veškeré event. předběžné návrhy. Tažeme se: Kdo by mohl být nejlepší vůdce naší menšiny?

Až sebereme příslušnou látku informační na sloupcích „Krajanských Listů“, zvolá se širší komitét, který otázku našeho vůdce projedná široce. Definitivní volba svěří se sboru vybraných a uvědomělých našich, lidí všeměs na slovo vzatých loyálních a bystrých, kteří se dovedou obětovati, neťřítí z každého kalibru, ale pracují vytrvale pro blaho celku.

Tedy do práce, ať máme svého vůdce, svého představitel' celé naší menšiny.

Žatecká chmelná zpráva.

V prošlém týdnu byla situace na žateckém trhu chmelném nezměněná. Obchodování bylo jen malíčkovitě a zánam žateckého chmele pohybuje se od Kč 650.— až do 800.— za 50 kg. Věřejná známková chmele v Žatci ověřila a vyexpedovala dodnes 73.033 žoků v čistě váze 174.838 cel. centů a 50 kg chmele sklizně 1937.

Počasi nebylo v minulém týdnu vzrůst chmele příznivé. Noční chladna byly na zábranu, aby opožděný vzrůst mohl být dohoněn. Část chmelnic nasazuje již květ. Celá řada chmelnic vykazuje zašpícíatělý a slabý vzhled. Jinak je chmel zdravý.

Český odbor Jednoty chmelářské v Žatci.

CENY OBILÍ.

Záznam rovenské obilní bursy.

Žito I.	zl. 19.— za 100 kg.
Žito II.	18.75
Pšenice	24.—
Ječmen piv.	—
„ obyč.	14.50
Oves	17.50
Řepák zim.	43.—
„ let.	—
Vikev	—
Hrách polní	—
„ Viktoria	—
Sem. jet. č.	—

Prodám 7 ha půdy se stavbou a 8 ha pronajmu. Josef Jon, Kneruty, pocz. Malin.

Proč se sdružujeme.

(Dokončení ze str. 4.)

ků z nich vyráběných, jako železa, oceli, mědi, niklu, petroleje, vlny, bavlny, umělých hnojiv atd. určována ne podle zákona nabídky a poptávky, ale podle rozhodnutí kartelu, ať již národního, nebo mezinárodního.

Pomocí těchto kartelových sdružení, jež zejména na poli mezinárodním se tvoří ještě v dalších formách jako trusty, ringy (splynutí samostatných podniků v podnik jediný) vystupují podniky v kartelu sdružené na trhu jednotně a tímto sloučením docílují výhod, které pro jednotlivce byly by nedosažitelné.

Když výhody sdružování oceňují kapitálově silné průmyslové a obchodní podniky tak, že pro tyto výhody dovedou se vzdát i své samostatnosti, proč neměli by výhod sdružování využít i pro sebe i hospodářsky slabí k tomu účelu, aby snáze uhájili svji existenci a domohli se důstojnějšího způsobu života!

Když v obchodním a průmyslovém podnikání i velcí podnikatelé nechtějí se spoléhat sami na sebe a spojit se v kartelech s ostatními, tím méně může na sebe sama spoléhat drobný člověk, ať již zemědělec nebo živnostník nebo dělník. Naopak tím spíše se má sdružovati, tím spíše má usilovati, aby spojením s ostatními domohl se pro sebe lepších existenčních a hospodářských podmínek.

A jak mu k nim sdružování

dopomůže? V hospodářském zápolení platí jen síla. Jen silný jde všude kupředu a slabý všude podléhá. A v čem je síla slabých? Ve družstevnictví! Sdružování tvoří ze slabých jedinců siln hospodářské celky. Smysl a význam sdružování nemohl být přesvědčivější a výstižněji vyjádřen, než jak vyznívá z hesla Kampeřického: „Co jednomu nemožno, to všem dohromady snadno!“

Proto dnes, kdy celý hospodářský život je tak složitý a závislý na tolika vlivech, že jednotlivci i sebe silnější cítí se v hospodářském zápolení sám o sobě slabým a k dosažení svého cíle sdružuje se s jinými, jeví se tím více po-

třeba a nezbytnost toho, aby všichni venkovský lid si Kampeřicky řídil ve všem svém úsilí, pelikovo heslo dobře vštípil ve svých snahách i starostech.

**Celé Volyni jsou známa
nejchutnější piva
z parostrojního pivovaru
V. ZEMANA**

v Lucku

Specialita pivovaru
„SAKURA“

Doporučuj všude
tohoto českého podniku
znameníť mok.

Přeslička.

Jedním z nejzavzátějších plevelů našich půd (obzvláště v hřebcích a bezvápných) je přeslička. Díky silné rozvinutému kořenovému systému se drží na polích leta, proto boj s plevely, rozmnožujícími se s kořene je velmi těžký. Přeslička olupuje o živiny kulturní rostliny, znehodnocuje seno i slámu a proto se nesmí na polích trpěti.

Využíváme třech vlastností přesličky k jejímu ničení: pozdní rozvoj z jara, malá odol-

nost kořenů na mraz a toho, že roste na půdách málo vápenných a kyselých.

Protože vápnování půdy na zničení přesličky není vždy možné, zůstávají k využití dvě první vlastnosti

Přeslička, podobně jako všechny plevely rostoucí z kořene, bojí se častého přisekávání lodí. Takovýmto častým ničením kořen oslábne a mouchy i zhyne. Proto zde přichází v úvahu časté pleť přesličky v okopáninách. Protože se pozdě z jara rozvíjí, může se

zničit v jeteli tím, že první pokos sesekneme poněkud dříve. Přeslička je v tu dobu malá a přiseknutí jí oslabí. Posekáme-li i druhý pokos na seno, pak utrpí ještě více. Na polích přesličkou zaplevelených, dáme přednost ozimům před jařinami. Ozimy možno též zesílit umělými hnoivy (přednost náležitě těm, které obsahují vápno), aby se z jara ryche rozvinuly a tím pozdě rozvíjející se přesličku ohlušily. Dale se přeslička bojí pravidelných ranních podmítek po žních a hluboké orby pozdě na zimu,

VI. Brouček.

Pro milou.

(Pokračování.)

„Odpusti? — Za to, že jsi mi srdce z prsou vyrvala, že jsi mi duši otrávil a život zkazila, tobě mám odpustit?“

„Odpusť mi, hochu můj! Nevíš, co jsem už vytrpěla a kolik ještě vytrpím...“

„A co mi do tebe, co chceš to máš, vem si ho, já si taky jinou najdu...“

„Pepouši...“

Mlč a nemluv! Víš jak jsem tě měl rád, co jsem se za tebou naběhal a ty...“

Pepo!

„Aničko!“ — ozval se v tu chvíli od Prskavec panímámin hlas. „Aničko, kde vězíš?“

„Musím jít, Pepo; buď s Bohem, hochu můj, s Bohem nastokrát a buď šťasten...“ Další její slova převzal už hlasitý pláč.

„Aničko!“ — chtělo se mladíkovi vykřiknout, za ruku uchopit a strhnout k sobě do náruče, leč cosi mu zadržlo hrdlo a nohy jako by přimrzly k ze-

mi. Takovou bolest cítil, život už neměl pro ní cíle ceny...

Byla svatba, h učná, veselá, jakou hned každý nepamatoval. Ženich přijel teprv odpoldne s podněpiými hosty na šesti fůrách a s bandou muzikantů. Hned se zasedl ke stolům a jedlo, pilo se a vesele bavilo dál... Teprve když družba připlněl účel dnešní slavnosti, obřad přibral vážnějšího rázu Tetičky, kmetry a pilná starosvarba do-trojovaly nevěstu „na komoře“ střežice ten neidražš poklad. Kdosi zabušil na dveře a ozval se hlas družby: „Vzácní paní a paničky, my vás žádáme, abyste nemeškaly a vzácný ten poklad váš vydaly.“ Na to starosvarba odpověděla, že toho pokladu nevydají, dokud nedostancu naležítu odměnu.

Chvilí se ještě družba se starosvarbou umlouval, ale když už byl se svou „politikou“ u konce, ženich musil svoji nastávající vykoupit. Výkupným byla láhev kofalky, za níž mu věrně strážkyně nevěstu vydaly. Anička v bílých šatech, závoji s mirtovým vínkem na hlavě byla opravdu půvabnou; jejich osmnáct let vyznělo k životu a sám ženich nezdržel se tajně-

ho údivu.

„To je nevěsta, jak poupě v rozpuku,“ chvalil a jedna z kmoer.

„No však on, ženich, není taky nákej rošťák, podívejte se jak jim to pěkně sluší.“

No jo, no jo, ale semizdá že pravou nohu má trochu kratší.

„A levé ucho mu odstává, podívejte; škoda jí pro něj.“

„Ba že škod; však já bych mu svoji Pepu nedala, kdyby ve zlatém kočáře přijel...“ — „A s tím bohatstvím není to prej taky takový jak říkali. Má tem pár morečků, ale na tom dluhu jako kvítí. No kdo chce kam, p mozme mu tam!“

Takové řeči se vedly kolem.

Rodiče novomanželů udělili svým dětem požehnání a ve tklivé chvíli hudba zahrála známou: „Těžko mne matička vychovala...“

Nežli se vyjelo k oddávkám, pan-táta Prskavec p žehnal svěcenou vodou koně i vůz novomanželů, aby jim Pán Bůh požehnání své na společné cestě životem uděliti ráčil...

Na stupních oltáře, když spolu klečeli, nevěsta zbledla, enad by se na ní krve nedorážal.

(Pokračování přístě)

kteřou vydáme jeff kořeny na pospas mrazu. Každý z těchto způsobů je sám o sobě málo účinný, pouze soustavným a trvalým použitím všech výše uvedených způsobů můžeme přesličku úplně vyhubiti i bez vápnování.

V. Širc

Něco k ošetřování ovocných stromů.

Když se v posledních suchých letech rozšířilo tolik škůdců ovocného stromovníku z říše živočišné i z říše rostlinné, hledal se prostředek k odporu tomu zlu. Začalo se s postřikem Látkou postřikovou jsou odpadky při zpracování kameno-uhelného dehtu nebo chemické výroby. Sifika se v době klidu, před pučením, před květem i po odkvětu. A jaké jsou výsledky?

Vím napřed že mnoho a mnoho bude těch, kteří se mnou nebudou souhlasiti, řeknou-li ze své dlouholeté zkušenosti, že výsledky nejsou, nebo jsou nepatrné. Škůdci se rozmnožili vlivem suchých let a namrznutím stromů v katastrofálních mrazech v r. 1928-29. Oslabený organismus rostlinný nedostatkem živin dodávaných proudující vodou v suchých letech a namrzlím v mrazech, nemůže odolat škůdcům, kterým tyto okolnosti jsou však příznivé. Nastalo přerušení rovnováhy v odolnosti a příznivých podmínkách nepřátel. A vyrovnání této okolnosti není v moci člověka. Postřikem snad zničím milióny jedinců napadeného. Nejdokonalejší postřik je dešť, který pohltí ze vzduchu kysličník uhlíčitý, čpavek a jiné sloučeniny, které vniknou dokonale do všech štěrbin kůry a níže pomalu, ale jistě zárodky škůdců, dešť který vsakuje se do země, rozpouští nerostné látky, jež vnikají prouděním do těla rostliny, aby byla silná, zdravá a statná. Tím však nechci říci, abychom všechno zavrhl a nechali jen přírodu pracovat. V boji proti živočišným škůdcům postavme se co nejvíce na stráž, a tak můžeme z velké části vždycky zvítěziti.

Předkové naši bítli na podzim kmeny a silnější větve důkladně vápnem, smíchaným s červenicí. Tato vrstva, vetřena do rozpraskané kůry starých stromů, udusila živočišné škůdce, hledající v těch skulinách zimní úkryt. Nové lepivé pásy nám budou na jaře dobře k tomu pomáhati. Sebereme v zimě všechna pavučinová hnízda housenek se stromů, nechme na stromě ani jediný suchý list v zimě, prohlédneme drobné větvičky a oberme prstýnky vajíček, prohlédneme stromy po vypučení, aby se nerozlezly housenky,

díváme se na stromy i v létě, a to nejen na listy, ale také do paždí větví, sbírejme spadalé červivé ovoce, obryjme na podzim stromy kolem kmenu a pokud je možno, nechme zryt u půdy rozhrabati a vybrati slepicím, shrabané listy napadené škůdci, spaľme a řádně rozumně stromy přihnujeme.

To však je mnoho a stále práce, ale zaplatí se nám krásným ovocem.

Hmyz obrot nám pomáhají drobní zpěvačí ptáci a těch stále ubývá. Ubývá a ubývat budou, dokud jim neumožníme bezpečné hnízdiště a necháme je ničití touřavými kočkami, kterých je na vsiích a krajských městech nadbytek.

A ještě něco. Staré přísloví

praví: „Kde se kdo zrodí, tam se i hodi.“ Staří vkládali do smyslu lidového mudrosloví staleté zkušenosti. Mladé stromy z poloh nízkých, vyhané přehnojenou půdou školky, nehodí se do polohy vyšší, s půdou chladnou a hubenou. Většina takto nasazených stromků pak chřadne, žijí a dlouhého věku se nedočká a ovoce také nenese.

Rajská jablčka proti živočišným škůdcům.

Rajská jablčka nejsou jenom cennou zeleninou, ale také rostlinou, dávající ochranu proti různým živočišným škůdcům jiných zelenin. Tak na př. jsou-li vysázena v řadách mezi kapustovitými zeleninami, chrání tyto před kladením v jížek bě-

lásků na jejich listy, neboť zápach natě rajčat je motýlům nepřijemný. Rovněž mravenci se vyhýbají okolí míst, kde jsou vysázena rajská jablčka. Postačí rozložit listy rajských jablíček na místech, kde se zdržují mravenci a tito ihned zmizí.

Proč se nemá celer kopčiti.

Jestliže některé zeleniny vyžádují kopčení (tedy nahrnutí hlíny k ose rostliny), hlavně pak košťáloviny (mimo kedlubny), je naopak zcela nesprávné, kopčiti také, jak se to někdy dělá, celer, protože pak celer vytváří kořinky po celé hlíze. Ta však má být zcela hladká; proto také se celer rozsazuje měče, aby hlíza se vyvinula nad zemí.

Žena a domov

Přátelé, pomozte nám!!!

Milá česká děvčata touží dostat se do odborné školy, v které by se připravily pro vzorné pilné hospodynky. Do staré vlasti se dnes našinec nedostane a u nás žádnou takovou školu nemáme. Představte si tři mladá děvčata, jež s touhou po dalším vzdělání jedou do německé školy, kterou považují za vhodnější než jiné. Představte si českou dívku v německém prostředí, která nezná němčinu ani za mák a teď tam má těžit z poučení a přednášek výhradně německých, neboť jinou řeč tím nemluví. Podle prospektu se dalo s udití, že se v této škole mnoho naučíme, ale skutečnost nás zklamala, poněvadž ze všech oborů, jež byly tak lákavě zaznamenány v prospektu, „učily“ jsme se jen vařit, uklízet a žehlit, to jest to, čemu nás doma maminky už dávno učily, ale zahradnictví,

domácí lékařství a mnohé jiné užitečné obory byly jen v prospektu.

Vzpomínám o vaření a přichází mi na mysl přísloví: „někdy cesta k srdci mužové vede přes žaludek“ a tu musím poznamenati, že k českému srdci bychom nijak německouku hyni netřetily. Abyste si představili jak těžké bylo zprvu to naše „učení“, uvádím jeden mý příklad: nám se polsky „co mám dělat?“ a v této jednoduché otázce jsme se nemohly dorozumět.

Nechci na všechno vzpomínat, řeknu jen to, že jsme si z toho všeho pro úlevu složily báseň.

A teď, draží, volám k vám všem, kteří s námi cítíte: Založte nám českou školu zde na Volyni, jež bude naším domovem a střediskem naší české kultury!

Jistě, že mnohý tatínek by nelitoval své dceři peněz, když

by viděl, že se dívka v té škole opravdu něčemu naučí; peníze by při tom zůstaly u nás, nikoliv v cizích rukou.

A jsme přesvědčeny, že i vy, naše drahé maminky, byly byste hrdy na své dcery, vidíce je dobře připraveny k dalšímu životu. Víme, že v naší menšině jsou lidé schopni zorganizovat akci pro založení školy a proto voláme:

Otevřte nám českou hospodyňskou školu!

Jedna ze třech.

Tchyně.

To slovo má drsný zvuk, skoro jako macecha. Stala se módou dělat z tchyní strašáky, uváděti je v posměch, pomlouvati je, přičítati jim vinu na nesouladu v manželství. Ta nejlepší žena a hospodyně, která dovedla s málem peněz, které jí muž na vedení domácnosti dával, tvořit právě zákraky, nejobětavější matka rodiny, je ráem obrána o všechny své celoživotní zásluhy i o patřičnou úctu, stane-li se tchyní a má-li to neštěstí, že musí s mladými žiti ve společné domácnosti. Stačí jen, aby chtěla nezkušenou snachu poučit, jak se co prakticky dělá, jak se šetrně a dobře jídlo připravuje, a oheň je na střeše. Místo díky za poučení sklídí zamračený pohled a obžalována bude u syna, že chce mladou paničku utiskovat. Kdyby to ty maminky vydržely, dívati se mlčky na nešikovnost mladých hospodyněk, ale jim to nezáhá. Mají za sebou třeba třicetiletou praxi, tu se zrovna ruče třesou, jak zvyklé byly po tu dlouhou dobu dobře pracovat. Každý pohyb měl svůj účel, šlo se od díla k dílu,

Pražská výroba „Elektafilm“ zfilmovala známou Štechovou veselohru „Třetí zvonění.“ Na obrázku nadějná česká filmová umělkyně Karla Olíčová ve scéně s Odičem Novým.

**TOVÁRNA A SKLAD HOSPODÁŘSKÝCH A MLÝNSKÝCH STROJŮ
BRATŘI POSPÍŠILOVÉ**

Telefon: č. 66.

ZDOLBUNOV.

Generální zástupitelství továren:
WICHTERLE & KOVÁŘÍK v Prostějově.

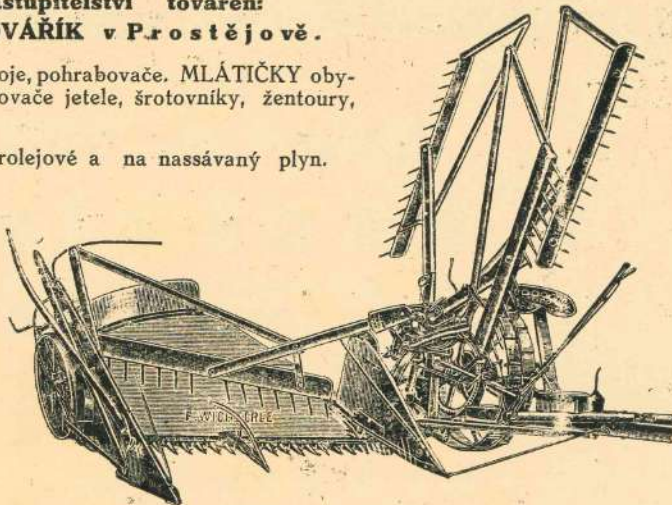
ŽACÍ travní a obilní stroje, pohrabovače. MLÁTIČKY obyčejné a čistící, vylušťovače jetele, šrotovníky, žentoury, pastorky, řezačky.

MOTORY: naftové, petrolejové a na nassávaný plyn.
ÚPLNÉ zařízení mlýnů.

UNION, akc. strojírna a slévárna, Československo.

ZAKLADY Przemysłowe Pałaszewski, Polsko.

OPRAVA strojů ve vlastních dílnách.

Nekupujte jiné žací stroje dokud jste si neprohledli nejnovější typ žacího stroje WICHTERLE-KOVÁŘÍK.

Máme na skladě pálené tašky červené na pokrývání střech. Můžeme dodat na každou stanici vagonové od 5.000 do 10.000 kusů tašek. Je to nejlepší krytina, nebojí se ohně, krup i mrazu.
Náhradní součásti do všech značek žacích strojů.

Všichni kupujeme u firmy
G. VUGMEJSTER,
ROVNO ul. 3-Maja 129.

Poněvadž všechny větší textilní továrny zřídily u firmy **G. VUGMEJSTER** své komisionní sklady a jmenovitě:

- 1) Továrna soukenného zboží **F. Rabinowitz & Synové** — Bělsko.
- 2) Továrna soukenného zboží **H. Landsberg, Akc. Sp.**
- 3) Továrna výrobků hedvábných **Edvard Babiacki i Ska.**
- 4) Továrna vlněného a kamgarového zboží **P. Grzegowski & Sp.**

Na skladě stále obrovský výběr nejnovějších výrobků těchto továren a rovněž výrobků ŽIRARDOVSKÝCH závodů jako: plátna líná a bavlněná, brezenty a j.

Ceny tovární — bez smlouvání!

Vlněné látky na paleta a mužské úbory od 5.—zl. za metr.

Mimo toho na skladě **G. Vugmejstra** je stálý výběr kožesin a hotových kožesinových facon, a to: pížmových, fokových, hříběcích, teletinových, krtkových, murmových a j.

Ceny nejnižší!

ČESKÝ VELKOOBCHOD
se střížním a galanterním zbožím.

Kanafasy, prádlo, zboží trikotové, zástěry, purpury a jiné.

Barvy trvalé! Ceny stálé!

Vše v nejlepší jakosti a nejlevněji dostanete u firmy

JAN ANDRŠ

LUCK, ul. Jagiellońska č. 42.
Filie AL. B. Chrobrego č. 3.

sku; kdyby mladí vyšli staré vstříc s úctou a oddaností bylo by snadné dorozumění. Posměchem, a zlobou se ten poměr mezi snachou a tchyní neupraví. Mladé ženy by neměly nikdy zapomenout, že bez obětavých rukou té nenáviděné tchyně by nebylo ani jejich manžela, měly by v ní čtíti povzdy jeho matku. Měly by si také vážit jejich zkušeností a ochotně přimouti její rady. Žena s pravým citem v srdci tak jistě učiní, už pro svatý pokoj v domácnosti, vždyť bývá muži mezi rozvadenou matkou a ženou trapno a nesnesitelné, jako mezi dvěma ohni. Neví ke komu se přiklonit, každá jeho vřtka raní. Obyčejně je při ženě a dovedete se vmyslit v dravou lišost té staré matky? Bál jí synův nevděk, cítil se zrazen, odstrčen, zbytečně...

Je ovšem nejlépe, nebydli-li tchyně s dětmi, zachová-li svou neodvislost. Ale což kdž se pro děti vydala do posledního groše? A cítí pak, iak je pouze — trpěna v jejich domácnosti.

Lina.

Recepty pro kuchyň.

Dušená pečeně na smetaně.

Pěkný kucak hověz ho masa naložíme na 2—3 dny do kyselého mléka, pak je opereme, protáhneme slaninou a dušíme do měkka na zelenině, cibulce, slanině a koření. Omáčku procedíme, zalejeme smetanou moukou zahuštěnou a dobře ji povaříme.

Roštěnky se sýrem na smetaně.

Naklepané a cokolné roštěnky potřebeme v m'íce namočenou h usku, k níž se přidaly zbytky uzeného a telecího na drobno rozsekaného masa a slaninu, drátě nasekaná petržilka, pepř a trochu strouhaného t. zv. tvrdého sýra nebo tvarohu. Roštěnky se dusí na slanině s pokrájenou na drobno cibulkou a podlévají se polévkou. Kdž jsou měkké, omáčka se zaleje s moukou zahuštěnou kyselou smetanou, dobře se povaří, na maso se přecedí a roštěnky se posypou strouhaným sýrem. Jsou velmi chutné.

Hovězí jazyk se smetanou.

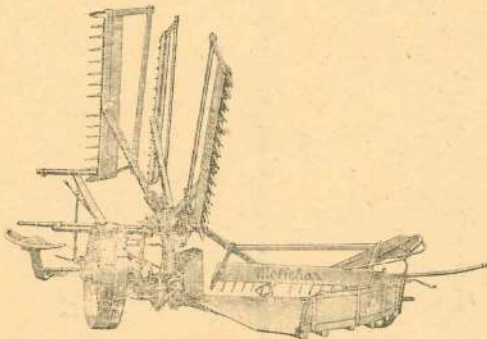
Jazyk ve slané vodě uvařený sloupneme, nakrájíme na silnější plátky, jež se protáhnou slaninou a sardelovým máslem potru. Takto připravený jazyk pečeme, podlévájeme polévkou, na másle a na cibulce; kdž je měkký, zaprášíme omáčku moukou, zalejeme kyselou smetanou a zakapeme citronovou šťávou. Povařená omáčka se na jazyk procedí.

Nekupujte, pokud jste se neinformoval u nás a nechybíte!

CZESKA SPÓLDZIELNIA ROLNICZO - HANDLOWA W RÓWNEM (ČESKÉ HOSPODÁŘSKÉ DRUŽSTVO V ROVNĚ)

Ul. 3-go MAJA 149.

TELEF. 533.

oznamuje, že již došly z BRANDYSA u.[L.
Československo MELICHAROVY

žací stroje

lehké, tiché, důkladné a spolehlivé v práci, nejnovější konstrukce, s olejovou lázní, ocelovým válem, hermeticky krytou nábou, na malém polním kole a patentovaným k rámu přístrojem na okamžité sundání kola a patentovaným věncem (patent Nr. 18711.) Všichni kdož si stroje předem objednali a také ostatní zájemce o ně zveme k odebrání si strojů a prohlídce na skladě v Rovně.

U p o z o r ň u j e m e,

že v roce minulém nehledě k hojně zásobě nestačilo nam ŽACÍCH STROJŮ a mnozí zájemci, kteří se přihlásili ke koupi až přede žněmi, již stroje si u nás koupiti nemohli, neboť byly vyprodány ještě přede žněmi.

Pospěšte si proto se zakoupením strojů.

Na koupené stroje vydáváme tovární záruku.

Ceny a podmínky pro každého zájemce přijatelné.

Sklady: v Rovně ul. 3 go Maja Nr. 149., v Zdobunově ul. Narutowicza Nr. 8. (u pp. Otmara a Kloučka), ve Volkově (u p. Vl. Mračka), v Kvasilově (u p. Vl. Náhlovského.)

JEDINEČNÁ PŘÍLEŽITOST naskytá se prozíravým hospodářům!!!

Došla právě z továrny z JIČINA

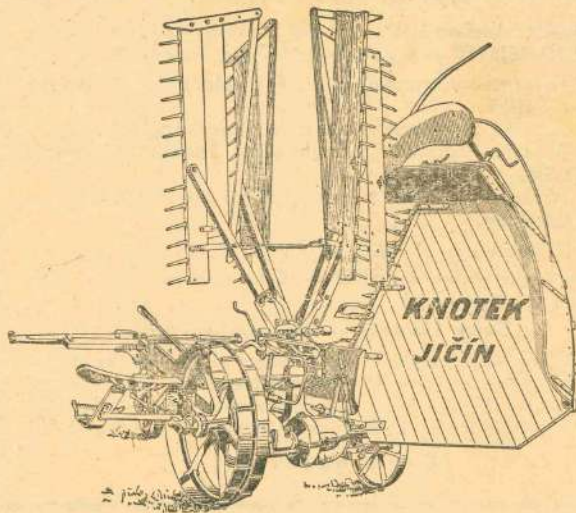
z Československa zásilka

nejnovějších

KNOTKOVÝCH ŽACÍCH STROJŮ

s olejovou lázní, ocelovým válem, kuřičkovými ložisky,

S TOVÁRNÍ ZÁRUKOU do skladů staré solidní firmy.

RUDOLF JOZEF a spol,

v Zdobunově, ul. Kościelna č. 7. (vedle Kasy Skarbowej)

MOTORY LORENZ a jiné zahraniční stroje za levné likvidační ceny.

CHMELOVÉ motyky (kracle) zvláště levné.

Navštivte nás, vyhovíme a jako vždy Vás plně uspokojíme! Neodkládejte s nákupem, neboť přívaz strojů jest dovolen jen dle kontingentů.

Originální součásti k žacím strojům.

Krajanské listy, týdeník československého liču v Polsku. Vydavatel a šéfredáktor Josef Foitka, Luck. Tiskem vlastním. Předplatné v Polsku: ročně zl. 10.—, na půl roku zl. 5.—. Do Ameriky zl. 15.—, ročně. Ceny oznámení: celá strana zl. 120.—, půl strany zl. 60.—, čtvrt strany zl. 30.—. Drobná oznámení 10. gr. za slovo.

Odpovědný redaktor: Josef Rejzek.

Drukárna Józefa Foitka, Luck.